

Promoční řeč

Karolinum, 20. 5. 2014

Vaše Magnificence pane prorektore,
Spectabilis pane děkane,
Honorabilis pane promotore,
Honorabiles vyučující,

milé kolegyně, milí kolegové,
vážení hosté, dámy a pánové,

dostalo se mi té cti promluvit k vám v tento – pro nás - významný den, kterýmžto je
završení našich magisterských studií na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy v
Praze.

O univerzitě jako celku si hovořit nedovolím, ale – navíc jakožto absolventka soudobých
dějin – o fakultě snad ano. Zdá se totiž, že její původ sahá do období a prostředí, které je
shodou okolností i mým hlavním odborným zájmem.

Oficiálně naše fakulta vznikla roku 2000, roku 1990 byly ustaveny její institucionální
základy, totiž Institut základů vzdělanosti. Nicméně časoprostorem, v němž se *duch* této
fakulty zrodil, je, domnívám se, prostředí neoficiální kultury, paralelní polis a disentu let
sedmdesátých a osmdesátých, kdy se vlivem vnějších podmínek začala vzdělanost rozvíjet (i)
mimo univerzitní kruhy na různých bytových seminářích, setkáních na venkovských
chalupách či formou samizdatu, kdy touha po intelektuálním poznání byla zkrátka silnější
než obava z možných represí. Zdá se však, že toto prostředí bylo charakteristické nejen
touhou po autentickém vědění, ale též otevřeností jiným názorům, ochotou vést dialog a ...
ovšem, taktéž smyslem pro humor. Samozřejmě že v tom svou roli sehrály faktory jako tzv.
společný nepřítel, velká uzavřenost daného prostředí a podobně. To však nic nemění na tom,
že se právě v tomto prostředí pohybovali mezi mnoha jinými též prof. Radim Palouš, první
polistopadový rektor naší univerzity, a především zakladatelé IZV a FHS doc. Zdeněk Pinc a
prof. Jan Sokol, první děkan Fakulty humanitních studií.

Skrze tyto zakladatelské osobnosti tedy pokládám naši fakultu za místo, které duchovně
navazuje na tradice výše uvedené. Co je však z toho aktuální pro dnešek? Po téměř šesti letech

zde strávených věřím, že je to především ona zmíněná otevřenost různým názorům, disciplínám, metodám – například orální historii –, ona zkušenost „dialektického pobývání“, o níž hovoří prof. Zdeněk Neubauer ve vztahu k minulosti, ale kterou jsem já, věřím, nabyla právě na současné FHS.

A je to samozřejmě též postoj, ze kterého je patrné, že smyslem našeho studia není stát se specialisty na nějaký segment na trhu práce, nýbrž touha po vědění a vzdělanosti.

Byla-li ovšem řeč o paralelní polis a disentu, vysvítá na povrch, že tehdejší aktivity byly také v neposlední řadě občanským postojem. A v tomto smyslu je tedy i naše fakulta dědicem přesvědčení, že za svůj názor má smysl se postavit třeba i veřejně a třeba i přes nelibost státní moci. Ostatně je tomu právě jeden rok od okamžiku, kdy vážnou konfrontaci se státní mocí – a rovnou s jejím nejvyšším představitelem – naše fakulta i univerzita taktéž zakusily.

Pro mě osobně však má FHS vedle všech odborných kvalit, které si netroufám ze své pozice a v takto omezeném čase hodnotit, ještě minimálně jednu přidanou hodnotu, a totiž prostředí. I přes velké množství lidí si fakulta udržuje přátelskou atmosféru a se studenty se jedná jako rovný s rovným. Byla nám zároveň dopřána velká svoboda bádání, učitelé se v rámci svých možností snaží být studentům nápomocni a navést je kýženým směrem. Je zde zkrátka – i přes neustálé snahy o masifikaci vysokého školství – možné najít svého učitele s velkým U a to považuji za stěžejní.

Ráda bych proto na tomto místě poděkovala všem, kteří pomohli a pomáhají toto prostředí vytvářet. Děkuji vyučujícím za jejich odborné vedení i otevřenost vůči studentům, děkuji svým přátelům z jinonické studovny za pravé studentské prostředí, a konečně děkuji také všem ostatním zaměstnancům fakulty za hladký průběh studia po formální stránce. V neposlední řadě děkuji také všem našim blízkým za soustavnou podporu a trpělivost.

Fakultě a jejím budoucím studentům lze popřát jen to, aby toto prostředí vydrželo co nejdéle.

Děkuji vám za pozornost.